

Utematlagning

Elden

OBS! Innan du börjar elda så ta reda på om du får. Rådfråga Brandförsvaret eller Länsstyrelsen om lämpligheten av att elda där du befinner dig.

Elden har i alla tider varit en förutsättning för oss människor att överleva den kalla årstiden. Den värmer oss och ger möjlighet att laga mat och torka våra fuktiga kläder. Lägerelden ger också trevnad och tankar. Man kryper ihop och den muntliga berättelsen kommer till och en fin gemenskap uppstår vid eldens och lågans urgamla magi.

Att göra upp eld

Samla in allt bränsle du behöver innan du tänder. Använd brännmaterial i olika storlekar. Gör en eldplats genom att bygga en stenhärd (ett underlag av stenar). Den skyddar marken och håller veden torr från markfukt och gör att veden utnyttjas effektivare. Till att tända elden använd tändstickor, tändstål eller en vanlig gaständare.

OBS! Tänk på att enligt allemansrätten får du ta torra kvistar, grenar och kottar som ligger på marken. Däremot är det inte tillåtet att från växande träd bryta eller såga kvistar eller grenar eller att ta bark och näver.

Tändmaterial

Tändmaterial behövs när man ska få den pyrande elden att ta sig ordentligt.

Här några exempel:

- ✓ Torrt, tunnt granris som finns intill stammen under yviga granar samlas in och buntas ihop.
- ✓ Näver kan man ta från omkullfallna björkar, skrapa bort innerbarken och riv nävern i remsor.
- ✓ Tjärved (töresticka) fås från gamla tallstubbar. *Spänta upp stickorna ordentligt.
- ✓ Eldsticka är vilken torr pinne som helst som man kan spänta upp.
- ✓ Luta tändveden mot en pinne så att den kommer upp från markfukten.

* Spänta betyder att klyva ett vedträ i mindre stickor.

Säkerhet

- ✓ Var säker på att inget eldningsförbud gäller på platsen där ni är. För aktuell information kontakta Brandförsvaret eller Länsstyrelsen.
- ✓ Ha ordentligt med vatten för att kunna släcka elden med. För transport använd plastdunkar eller liknande.
- ✓ Låt aldrig barn elda utan att någon vuxen är med.
- ✓ Elden får inte placeras på eller intill berghäll, inte på torvmark eller på mossa. Du ska inte heller elda nära träd, stubbar eller torrt gräs och inte om det blåser.
- ✓ Var noga med att släcka ordentligt efter er.

Jägareld

Tänd med småved mellan stockarna. Stockarna placeras så att en stek-panna eller en kaffekittel kan stå ovanpå.

Stenring

Stjärneeld

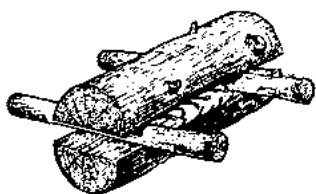
Tänd med småved i mitten. Skjut in de grövre pinnarna efter hand.

Stenring

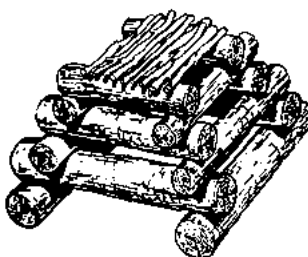
Pyramideeld

Ställ vedträna på högkant lutade mot varandra så att de bildar en pyramid. Den brinner redan från början med kraftig låga.

Nying

Två stockhalvor flisas upp på insidorna. Vänd dem mot varandra, och palla upp med ett par mindre pinnar och antänd med småstickor.

Pagodeeld

Veden staplas i form av en korg.

"Korgen" fylls sedan med små kvistar och papper.

Stenring

Värmereflektor

En reflektor som reflekterar värmen kan bestå av sten, stockar, presenning med mera.

* Illustrationerna kommer från boken; Mat i Skolskogen.